

ADMINISTRATIE
KAMP
ZEIST,
ALLE DAGEN
VAN
9 tot 11 u.
BARAK 25.

De Kampbode

OPSTELRAAD
C. DEROUX
K. QUINTENS
A. VERBIST
E. WÈVE.

OP een KUNSTAVOND

Verleden Saturday kregen we in 't kamp een prachtige muziekavond. Ik zeg, een prachtige, en dat was hij dan ook.

We waarden het doel der inrichters; iets goeds voort te brengen, en daardoor de geïnterneerden te ontwikkelen. Dat is te prijzen, maar daarbij mag niet vergeten worden, dat om alle geïnterneerden daardoor te kunnen raken, men dan ook tot allen moet spreken. Dit werd helaas! niet gedaan, en we begrijpen ook niet waarom.

We hebben het hier nu natuurlijk niet over de instrumentale muziek; daarvoor is ieder een vatbaar die in zich iets voelt dat aan 't kloppen gaat bij 't hooren van klanken die iets zeggen, die spreken als de kunstenaar zelf het met woorden zou doen want muziek is ook een taal. Welke woorden dragen natuurlijk veel bij om de geïnterneerden te leven luisteren naar die taal van het gemiddelde der toonkunstenaars, en ze trachten dan ook de fragmenten van Weber, delossen of de Oelude van Rachmaninoff te ontleden. De uitstekende uitvoering, door kunstenaars die zelf de gedachten der toondichters hadden doorwerkt, maakte het hun gemakkelijk.

Wacht ons wese het mijgeoorloofd op te merken, dat elke notie, dat ieder ras, een eigen muziek heeft, en dat het mijns insiens wel wat gewaagd is de opleiding in de "luisterkunst" te beginnen met het oer in aanwaking te brengen met de gedachten van weemde meesters, hoe vol maakt die dan ook mogen weem.

Een kind luistert liever naar de taal zijner moeder en in België hebben we komponisten genoeg die grooten tuschen de grooten zijn: Berlioz, Bevaert, César Franck, Dupuis, Bloeka, en anderen nog bieden de ruimste keuze om een prachtige pro-

gramma op te maken.

Wat de liederen echter aangaat, vertolk ik hier de klachten van tien talen van Vlamingen uit het kamp, die hun verontwaardiging uitdrukten over het feit dat geen enkel Vlaamsch lied, of geen enkel lied in het Nederlandsch werd gezongen, terwijl het "Chanson de l'Obat", dan toch maar een vertaling is van het oorspronkelijk Vlaamsch "Wielied" van G. Houbert. In Nederland zijn toch ook toondichters die liederen voortbrachten.

De Vlamingen hopen een andere maal een ruimere plaats te krijgen aan die heerlijk gedekte tafel, en dat ze zich niet met te deden zullen moeten stellen met de kruimels die van 's heeren diest vallen.

In dit nummer verschijnt ook het verslag.

Uitsluitend der organisators van den feotavond.

Een volle instemmende met het lovenotoude verwelkomen wij ons op te merken, dat op een artist(e) nimmer invloed kon uitgeoefend worden bij de keuze der te zingen liederen. Men singt zoals men voelt en zoals men het beste voelt en tracht door de muziek - de woorden zijn daar toe minder in staat - deze gevoelens bij zijn toehoorders eveneens op te wekken. Muziek is internationaal. Doch ongetwijfeld zullen bij een volgende maal Nederlandsche liederen niet vergeten worden evenmin als Italiaansche en Engelsche, die ook mooi zijn.

DE SOUFFLEUR VERTELT...

Een sal kwam op Kerstmacht, in gezelschap van enige Oecologen en In Burger langs de Poel en betrapte den Schoonsoon van Mrs Poirier, die Feulken, Onder Vier Oogen Een Toen in het duister won geven.

Be daar! riep Maximus Feltman, die hem vroeger ontrend had, breng het niet tot 't Sabijnsche Waagdenroef; waarom is niet die Zielketens gekluiterd.

Ze sprongen toen in de auto van den Kilometerweter die daar juist voorbij kwam, dronken van Grote Stadslucht; in zijn wagen betokkelde hij de Bewoelige Snaken van Een Vromdij van Guiten en beleepte met haar Een warm ruitje.

Te reden voorbij de hut van Zwarte Giet, die een Deserteur die lak had aan de Liefdeonna: nevers over de grens won helpen terwijl binnen een Bende Wildstroopers en Rivierschuurmers een leven hielden dat het een schande was. Kenn weg vordde hen ook langs een oud kasteel. Op het vooplein zat De Waa met het Yperen Waaker, die den Soijd om het Weesterschap allang had opgegeven, een sigaar te rooken met zijn vriend Lagardère den Bultenaar en hield een lang verloop over Borstersplicht; hij watte alles saam in 't Bet Consiyne is Smoken.

Wat verder stond de Hoopman van Antwerpen, negotie te drijven met den Goddenreaper van Parijs. Toen ze 't akkoord waren gingen ze bij Julia uit den Westerbeg een pint drinken.

Rose Kate, in Rondekled waar ze De Dlek had mitgeborsteld was op weg naar Vlaanderen om bij den hoogen raad van gerechte, de Genade der Gebroeders De Grave af te smelken. Ze namen ze mee in de auto en reden naar het gemuskeerd bal waar ze in een Papageno, onder zijn Waaker, den Ouden Kasser der Familie Oberlé herkenden.

De nim was Carlos geworden doordat hij als Offerlam had gediend om de eer der Familie Nerval te redden. Daar waren ook veel Mumbloempjes.

Toen ze de stad in 't zicht kregen kwam Moos de Boodschapper hen tegemoet en riep van verre: Daar is Bijnher, eindelijk!

Beel de stad stond in rep en roer, en geleek wel een menschenzet. Bottige Jans trouwde met Roosje van den Feldwachter en had zich voor de gelegenheid bij Tiet kata, den coiffeur parisiens laten scheren. Roode Sonder was zijn Konwelijhogetuige

zij waren altijd Boesamorienden geweest en daarom moest hij zoo als hij dat zegde, hem nu ook op De hieldensweg helpen.

Er was zooveel gevoel dat de Brooddraagster de Eerde Wezen moest beschermen.

Toen van Scenschel en Hannus de Inroder reden het bruidspaar vol riepdedruif naar een Gala Vertooning van De Student t'huis. Bij het diner aten ze Orangebronde Kortsnot en Jochim Pesel, hield een geestig speech die eindigde met den uitroep: Goat en vernemingsvuldigt, waar op heel t'geselschap riep: Wat ben je voor 'n eed!

's Ouderdaags had de Uitvaart plaats van Wijnheer de Senator.

De man was oud geworden want hij had het Tierde t' Bod wel na geleefd. Jan Ongegluk sprak een roerende lijktrede uit. De man die hier gaat moten, heeft het laatste Ideaal bereikt. Hij was een oud Frjgerel die tot vele zijner vrienden heeft gezegd: keer mij nu vrom, en zo was hij Narr en Fader, maar had vrom noch kind. Hij was niet gaberoch. Als alle tenzamen hield hij een Dubbel leven waarvan dit graf hier de Ontkenning is.

Op de rechtbank was t' dien dag ook druk. De Soelboer die aangeklaagd was van de Pleiters ziekt, had een proces tegen Stijn en Bolus, maar door de gevolgen van een Leugen verloor hij het. Hij was zo zeker het te winnen dat hij meende te Droomen. Een gevolge een ontoluchting gaven de Sogetjes van Wijnheer Blandriet veel werk aan Kapitein Eie, die driftig werd en de boel stuk sloeg. Hier mee eindigde de vertelling van den souffleer want hij moest gaan zoeken naar de brochure van t' Verloren Schaaft.

A. V.

KUNSTAUOND

voor de GEINTERNEERDEN.

Verleden zaterdag 16. Feb. werd in het theater van Kamp II door enkele dames en heeren belangeloos een concert gegeven voor de geïnterneerden. Het doel der ontwepers van desen musiek wond was den geïnterneerden in de gelegenheid te stellen eenige wien nitstekende muziek te genieten. Tabijke soldaten bewezen door hunne opkomst dese pozing te waardeeren, en toonden door hun handgeklap en door het schenken van bloemen met de Belgische kleuren aan de dames, hunne oprechte dankbaarheid. Madame Gaupin zong haverlijf.

ste liedjes als Chanson de Nhai van Huberti, Hymnes et Sybans van Demberg en Les Hocos de Jeanette met na de franse Chanson Provençale van Dell'Acqua, la fiancée du Soldat van Chamino de tot slot mit de Faust: Ballade du Roi de Shuli et air des Bijoux van Bonnod. Alles even lief en sympathiek. Verder deed ons Wef van Vloten, dochter van onsen Kap, iets hoogs genieten. Wef van Vloten is een pianiste van den eersten rang. Hoe muchtig klonken de tonen van den vlergel bij de Oelude van Rachmaninoff door de saal ons diep ontroerende, hoe lief en zacht daar, tegen de Pierette van Chaminate, ongerocht vrolijk de Tobnische Nationalstons van Schouwenteke. Ja mit de piano is nog iets te halen, wij waren dat niet meer guroon, na dat we het pianospel in de Cinema genoten!!

Bij het spelen van een trio van Mendelssohn Bartholdy verleen den honne medewerking de heeren Pr. d. Meyden violonist en J. Falk violoncellist, zodat met Jef van Vloten een vruchtig samspel gegeven word. Beide heeren stemden ons noog dankbaar door het spelen van enkele solos op hun instrument. Belas moet het laatste nummer door het gevoortde meer ver kort worden.

De lunt Durant begeleidde Mad. Gaupin onderbeterlijk op de piano. Ha afloop dankte onze kamerad Jan Hymersch de dames en heeren voor het gevoert. De Depot Comm met enkele Hollandsche en Belgische officieren toonden door hunne tegenwoordig honne belangstelling voor het deven der geïnterneerden iets hoogers te bieden. Tot onze grootte vreugde vernamen we dat noog andere dergelijke oorden in voorbereiding zijn. Tijdens het concert heerichte eene onberispelijke stilte in de saal.

LEER DER PERSOONLIJKHEID.

Inleidende rede tot de lessen in de Leer der Persoonlijkheid uitgesproken door den Heer Lunt van Bullein, chef van het Bureau Onderwijs.

Rondom ons woedt de veerslyfste oorlog, dien Europa poit zag. In byna ieder land vraagt dese oorlog de grootste offers aan men sehelevens, geld en ontberingen. De mannen van het front, ze vechten allen als helden voor hun vaderland, moedig trotseeren zij den dood en met zelfopoffering dragen ze de grootste oorlogellende. Dit is ook het lot van

vele Andere landgenooten. Hoe steekt ind lot bij het honne af! Daan een heloch roffel. ruwe, hier vedige rot te mid den van heide en dernegeven; daar de grootste ontberingen in regen en wind of in de felle koude, hier beter eten en drinken; daar een ruuduitputting en verstandoverbijstering, hier gelegenheid tot ontwikkeling van het verstand; daar geken van gewonden, hier gelach in theater en bioscoop.

O, als zij na den Vrede terug ko- men dere slappersen, zal t' hune aan te zien zijn, hoe ze hebben geleden, zullen er inaanden, ja juen voorbij gaan, een zij, die met ongeschonden ledematen, maar met uitgeput zenuwe stel huns waarts keeren, honne oude veerkracht hebben herke- gen.

En dan noog, die vele voor hun verder leven volminkten, hoe zal het hun gaan?

Haarlijk als gij dit alles bedenkt vertoont alle moren over u eigen lot.

Ook zult ge begrijpen, dat bij de terugkeer in Belgie altes oog op u is gevestigd. Ik ben sal u zeggen: Wij hebben gestreden maar gij, wat hebt gij gedaan?

En bij die vraag zal menny geïnterneerde met schaamte moeten bekennen: ik heb niets gedaan, ik heb in Hederland mijn tijd in luheid doorgebracht, biertje gedronken en kaart gespeeld in Cantines, toegegeven aan slafheid en gebrek aan rotskracht, of in nutteloos gepeins mijn tijd weggedroomd.

Belukkig zij, die hier ge werkt hebben, die hun tijd niet verbenseld hebben en indachtig geveest zijn aan het spreekwoord: "Tijd is geld" en aan het "Verloren tijd komt nooit terug", zij alleen kunnen met opgeheven hoofde antwoor- den, dat ze gebruik hebben ge- maakt van de hun geboden ge- legenheid om te leven, om hun verstand en hun kunnen te ont- wikkelen.

Ik noem hier de leeraren, die hun tijd nuttig besteden met eigen studie en met de grootste toewijding lessen geven aan kameraden, voorts leerlingen, die met bewonderenswaardigen ijver hun kennis brechten te vermeer- deren en geïnterneerden, die hun werkkracht stalen op de druk ke bureaux of in andere diensten.

Zij allen zullen hun land later grootere diensten kunnen betrijven dan voorheen.

Gebruik duo den tijd hier, ka- meraden om uwe persoonlijkheid te ontwikkelen, ofen beiden: verstand en karakter. Voor oef- ning van het verstand staande

scholen voor U open, en tot ontwikkeling van het karakter hoopt deze Cursus in de Leer der Persoonlijkheid iets te kunnen bijdragen. Ontwikkeling van het verstand alleen toch is onvoldoende, ook karakter is onontbeerlijk voor uw succes in de Maatschappij. Karakter is macht en maakt den mensch eerst waarlijk tot mensch. Karakter beteekent een goed ontwikkelde wil en in het vastberaden, zelf berouwt willen ligt het begin van een vrij, zelf ontwikkelend kunnen en van het ontwijfelbaar succes.

Ik was in December van het vorige jaar dat ik het voorrecht had de genaamde Cursus in de Vlaamse taal te mogen openen. De belangstelling was groot en wat mede zegt bleef groot, zoo dat de volipende leeraar Quintens met opgeroepen zijn prijwillig op zich genomen taak voortzette. Gebleken was dus dat er onder U een werkelijke drang naar karaktervorming bestond.

Jammert bleven de Kolen tot nu toe van dit onderwicht verstoken, daar de handleiding in het Nederlandsch geschreven is.

Chans echter heeft de geïnterneerde Windal zich bereid verklaard de niet gemakkelijke taak op zich te nemen desen Cursus ook in de Fransche taal te geven en zal hij hiernede heden avond een aanvang maken.

U zijn eenwondige levenswaarde heden, waarvan U hier zal gesproken worden, schrijf u zorgvuldig op en overdenk u met ernst.

Blijf volhouden in het volgen derse lessen en ge zult uwe volharding beloond zien door de stijging van uwe waarde als mensch en als werker. Een zeker succes zal u deel zijn.

En hiernede verklaar ik den cursus voor geopend en wensch ik den geïnterneerde Windal mit u allen naam te danken voor zijne bereidwilligheid.

BUREAU TE WERKSTELLINGEN

De chef van genoemd bureau brengt den geïnterneerden nogmaals in herinnering, dat mit beslissingen, genomen door den Heer Generaal. Hapoo. Hoofd der Afdeling Intorneering, gebleken is, dat steeds fondsen van geïnterneerden, tengevolge van tewerkstellingen in 'Een Haag opgelegd, aan den Staat vervallen, indien de geïnterneerde bij zijne afdeling afwezig wordt gebracht; ook naar deze afwezigheid van slechts

een korten tijd een of twee dagen is geweest, en onderschillig of hij zich vrijwillig terugmeldt of door de politie gevestigd wordt

Medegedeeld.

AAN AMARIJLLISTE RLOOFDE

18 Februari, 1918.

Hooggeachte Heer,

Bij zult het misschien geheel aardig vinden dat een onbekende zoo maar zonder omzege u een briefje toe inlassching stuurde, maar ik doe aan vromden beweging en neem ieder gelegenheid te baat om voor ons ideaal te strijden.

Wat mij aanleiding geeft U dese regels te sturen is uw een ge. waardeerd artikel onder briefvorm verschenen in "De Kampode", van 27 Januari 18 en daarin bemerk ik dat U onze beweging zoo niet genegen den toch niet vijandig geind zijt. Wat ik eigenlijk naderwaarsdeur is uwe vraag of de vromden wel menschen, somtijds geen foculen zijn? Maar zijn de mannen menschen!? Indien ja, waarom zij en wij niet! Hebben wij zo veel als hen niet onze plicht jegens het vaderland gedaan. Zijn ook wij niet in de bes gesprongen wanneer het land werd aangevallen en op huis en kroost de verwoesting dreigde.

Dit was de eerste opwelling, later werd alles gebaad en kreeg ieder zijn rol. De vromden kreeg hare plaats, de meoten in het werkhuis voor munificaanmaak, en overal op spoor- en tramwegen of een andere openbare dienst en overal waar het eenigzins mogelijk was werd de man door de vromden vervangen. Is er nog een bedrijf waar de vromden zich niet heeft ingewerkt en tot ieder soldoering de opgedragen taak volbringt.

Dit betreft meer de werkende stand de anderen de burger- en hooger stonden vonden in de hospitalen de voor hen aangewezen plaats. Wat er daar wordt vericht acht ik onnodig hier op te sommen, immers het zou mij te ver leiden en U weet beter dan wie ook welke ware taak de verpleegsters hebben aangedruft.

En daarom beweer ik dat de vromden ook menschen zijn en nog meer, wanneer het geldt de oorzaken te vinden van derhedendaagse ongelijken krijg, want de gehele versak wijls ik de mannen toe, zij alleen zijn door hun zelfucht en hoogmoed schuldig en in de toekomst wilden wij voorkomen dat dergelijke gronden zich nog voordoen. Hij zijn sell besiddiger en daardoor de man van mensch ook meer waardig. Onze taak in desen oorlog was overigens prijens.

waardige en eervolles en daar zijn wij, vromden fier op ten spijte van wien het berijdt

Met beleefde groeten.

Uw dienstwillige,
Loë. X.

VLAAMSCH-BELGISCH VERBOND

Toor de leden onzer afdeling hield onze verdienstelijke toon. dichter Jos. de Klerk een voor. dracht "getiteld" Toor en na Benoit". Hij gaf ons een kort, klaar overzicht van onze Vlaamse kunsten.

Reeds in de Middeleeuwen bloeide onze musiekkunst, maar vromden overheersching bracht ook op dit gebied verlamming mee.

Na een tamelijk lange rust poos heeft, na 1830 de hergeboorte plaats, en van dan af ging onze toonkunst hand in hand met de Vlaamse Beweging.

In de oude volksliederen ligt de kern van onze huidige musiekkunst.

De Messias van de Fl. toonkunst is Peter Benoit. Zijn werk is de uitdrukking van den nationalingeest. "De kunst moet komen van het volk, en zich richten tot het volk", zie daar het beginsel van P. Benoit. In 1862 liet hij zijn "Lucifer" opvoeren, een werk waaraan hij aller aandacht trok. In 67 werd hij benoemd aan de Musiekschool te Antwerpen. Scheel zijn streven was u op gericht om deze te vromden. Na een strijd van 31 jaren is hij er eindelijk in gelukt; in 97 immers was de vromden der Antwerpse musiekschool een feit geworden.

De liederen van Benoit zijn onmogelijk te tellen. Het machtig voorbeeld van onzen meester vond navolging. Om er enkele te noemen. Gevaert, Einel, Waelput, Blas, Bloeka, Wrotdagh, Kewels, Noathieu. Lod. Noortmans, een leerling van Benoit, sloeg een andere richting in, die school maakte, en die in de toekomst nog wel een woordje zal meespreken. In 1900 verwaarde hij ons met 12 liederen op tekst van G. Beelle, al meesterstukje.

Felen schreven liederen voor het volk, de vruchtbaarste is echter wel Em. Hullebroeck.

Tijdens de voordracht, droeg onze gewaardeerde toondichter ons verscheidene liederen en boekstukken mit werken van onzer Fl. toonkunstenaars voor.

Om te eindigen song hij ons eenige eigen liederen voor: "Over de vromden", "Ditje en Dicitje", en beloot de vergadering mit zijn heerlijk kunstlied "Yvering". D. Beyens bedankte en een bloemtuil werd aangeboden aan Hef. Bonovius

**PHENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT.**

J. GROOTENDORST
HOF N° 38

RUIME SORTERING VAN ALLE SOORTEN
SCHOENEN EN LAARZEN
AFD. MAATWERK *Speciaal ingricht voor
gewoelige voeten*
REPARATIE WORDT SPOEDIG EN NET AFGELEVERD

AMERSFOORTSCHE
BOTERHANDEL.
Roomboter
H. ZWAN.
HOF 34.
Gerechtigd tot het voeren van
"Rijks" Botermerk.

FOTOGRAFIE.
L. B. J. SERBE
Verschillende kunstwerken
Seinternreed belgisch personeel
KAMPE en UTRECHTSCHEWEG 42.
MATIGE PRIJZEN. VERZORGWERK.

BELGISCH
RESTAURANT.
Madame Ten Leempul
BREE STRAAT 40.
DINERS à 60^{cs}
Verzorgde Keuken.

ZAAL DE AREND.
Ochenscheweg, Amersfoort
DANS LESSEN.
Dinsdagsavond v. 7 tot 8 u.
voor ongeefenden, voor ge-
eefenden van 8 tot 10 u.
Zondagnmiddag v. 1½ - 2½ u.
voor ongeefenden, voor ge-
eefenden van 2½ tot 4½ u.
De Dansleeraar Steerman.

MANSCHAPPEN met
PERMISSIE
by BRUINTJE
KRANKELEDENSTR. by den Boer
Kunt U tegen geringe prijzen
uwaren aankopen als:
Gebrade visch, Berookte en inge-
legde haringen, zuur waren!
J. KUIT.

L. J. SCHÜLLER.
SOESTERBERG.
Smederij. Rijswielhandel
Uzerewaren. Emaille Orson Rij-
wiellak. Englebert Solution
Tentieldary. Smeersolie. Ge-
bruikte Rijwieldeelen Za-
dels, Banden. Hellingen enz.

HOTEL - CAFE.
RESTAURANT.
HUIS ten HALVE.
SOESTERBERG
Grooten tuin met Perganda.
Gangenaam verblijf. Goede keu-
ken en kelder. *Geunbewelend*
J. PUTMAN.

WEST FLANDRIA.
VAARTKAAI. ROESLAERE.
De beste pannen, stenen, bui-
zen, bequillen, waterbakken,
Gewaarborgd waterdicht ge-
voerd en gestampt beton.
Tschitwerende middelen
voor nieuwe gebouwen.
Ontvochtling van oude
gebouwen.
Depot. Ghouroul Dixmude
BESTUURDER. RAYM. STEYAERT.

C. DE JAGER
Heeren Mode magazijn
LANGE STRAAT 19
AMERSFOORT.
Militaire handschoenen

ROOKT
DRAGON
TABAK
FABRIKANT J. GRUND. GRONINGEN.

HEHENKAMP
LANGE STR. HOEK LANGEGRACHT
Costumes voor Heeren
Overjassen enz.
Grooten keus van Weefstoffen
in hoedanigheid
Gematigde prijzen

D. MULDER.
HORLOGIEMAKER.
ARNHEMSCHE STR. 9.
Goedkoopst maga-
zijn van horloges en
onderdeelen als gla-
zen, musquetons, kasten enz.

MAGAZIJN
DE ZON
GEBR. HAMERS
LANGE STR. TEL. INT 158
Dames en kinderconfectie
Manufacturen. Caprijten
Behangrij Stoffenderij

BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ
C. STOOVE
UTRECHTSCH STRAAT
RIJST EN VRUCHTEN
TAARTEN.
ST NIKLAAS
VAN HASSELT.

J. VAN DIJK
LANGE STRAAT 116
VAN ALLE SOOR-
TEN SCHOENEN.
Sport artikelen
foetballen enz.
TELEF. 70

A. SERNÉ & ZOON
Tel 5954 COSTUMIERS. OPGERICHT 1866.
Groenenburgwal, 56. AMSTERDAM.
Leveranciers van de SCHOUWBURGEN van ZEIST. HARDERWIJK.
Leveren Costumes in huur voor optochten,
tooneel, gecostumeerde bals, enz.
Nationale Kleederdrachten.

HOLLAND-AMERIKA
LEVEN'S - INVALIDITEITS-RENTEVERZEKERING
HOOFDKANTOOR: 11 HOF. 3 GRAVENHAGE.
BIJKANT. UTRECHT. AMSTERDAM. ROTTERDAM
KAPITAAL. FL. 5.000.000.
Totaal een verzekering aan te gaan vraagt voorwaarden aan
onze vertegenwoordigers.
Zij Inspect. v. Utrecht en omringende
F. B. v. Overmeer. Anemoonstr. 16
Vertegenw. v. het Int. Kamp
Frans. Copé. Barak 18. Kamp I.